MERIT
A CESO AND WUSC PROGRAM

Mongolia:
Enhancing Resource
Management through
Institutional Transformation

МОДУЛЬ 1: ТӨРИЙН АЛБАНЫ ӨӨРЧЛӨЛТ БА ИННОВАЦИ

Др. Андреа Мигоне

IPAC IAPC

Инноваци бол тасралтгүй үргэлжлэх давалгаанууд юм

- Олон хүн төгөлдөршлийг өөрчлөлтийн томоохон давалгаа байх болно гэж боддог ч энэ нь үнэн хэрэгтээ тийм биш байдаг.
- Өөрөөр хэлбэл төгөлдөршил ихэнхдээ “томоохон давалгаа” хэлбэрээр хийгддэггүй.
- Харилцан бие биенийгээ нөхцөлдүүдсэн цуврал ажиллагаа нь төгөлдөршлийн сэтгэлгээг бий болгож тэр нь улмаар байгууллагын соёл болон хувирч төгөлдөршилд (бүтээгдэхүүн, ажил хэрэг, үйл явц зэрэг хэлбэрээр) хүргэнэ

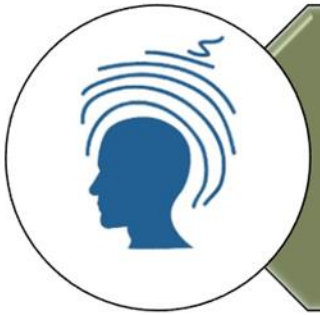

Инновацилаг байдал

Сэтгэлгээ

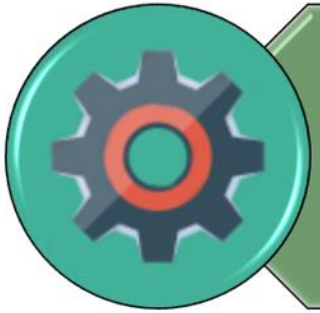

Инноваци

Арга

Инновацийн бүтээгдэхүүн

Үр дүн

MERIT
A CESO AND WUSC PROGRAM

Инновацийг тодорхойлох нь

- Инноваци бол **өөр өөр зүйлс хийх, аливааг өөрөөр хийх эсвэл аль алиных нь нэгдэл юм** хэмээн тодорхойлсоор иржээ.
- ЭЗХХАБ-ын төрийн албаны инновацид шаардлагатай шинж чанаруудыг дараах байдлаар тавьжээ:
  - **Шинэлэг байдал**: Инноваци нь шинэ зүйлийн ямар нэг элемент агуулж байх ёстой.
  - **Хэрэгжилт**: Энэ нь зөвхөн онолын түвшинд бус практикт хэрэгжих боломжтой байх ёстой.
  - **Үр нөлөө**: Илүү сайн үр дүн гаргахад чиглэсэн байх ёстой.

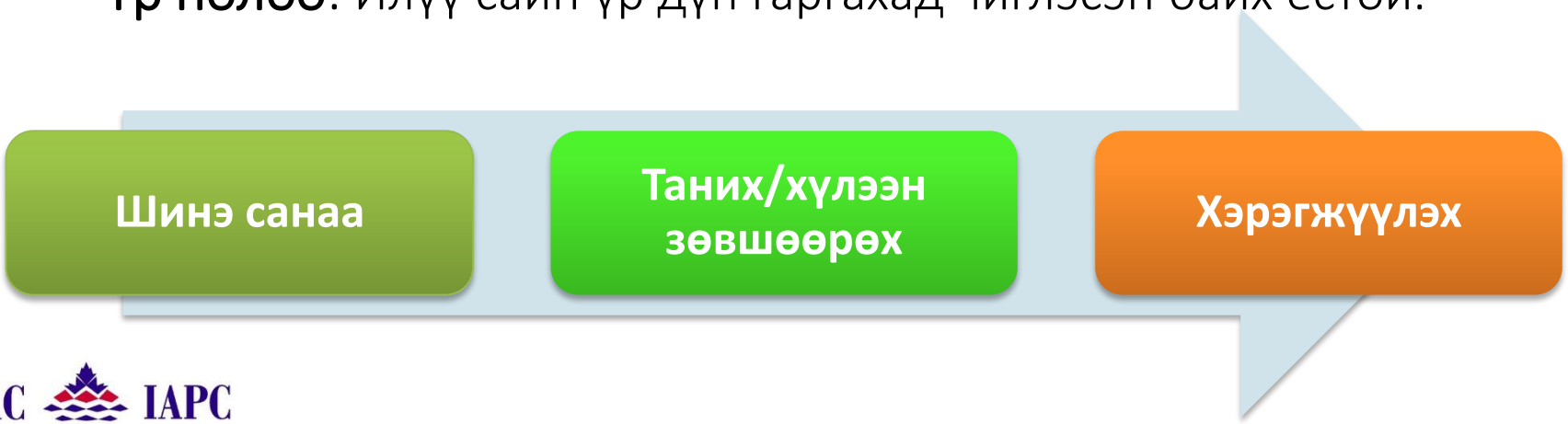

УРЬДААС ЗААВАРЛАСАН
Хэлбэрийн нь зааварласан буюу Дээрээс доош чиглэсэн

ТОДОРХОЙ
Бэлэн санааг ашиглах буюу бага багаар сайжруулж гаргасан

ТОДОРХОЙГҮЙ
Шинийг эрэлхийлсэн буюу эрс өөрөөр сэтгэсэн

ЗААВАРЛААГҮЙ
Хариу үлдэл үзүүлсэн буюу Доороос дээш чиглэсэн

Төгөлдөршлийн соёлын гол шинжүүд

- Төгөлдөршлийг бий болгохыг оролдохдоо төгөлдөршлийн соёлын тухай мартах ёсгүй:
  - **Итгэлцлийн түвшинг өндөр байлгах;**
  - **Олон янз байдлын түвшинг өндөр байлгах;**
  - **Эрсдэлийг хүлээн зөвшөөрөх, алдаа дутагдлыг ойлгох.**

Инноваци арга болох нь

- Төгөлдөршил бол байгууллагын үйлдвэрлэн гаргадаг бүтээгдэхүүний багц гэхээсээ илүүтэй харин түүний **ажлаа хийж, хэрэгжүүлж буй арга хэлбэр** юм.
- Энэхүү аргад доорхи хувьсагчууд чухал үүрэгтэй. Үүнд:
  - Манлайллын төрөл;
  - Байгууллага дотроосоо болон гаднаас суралцах чадавхи;
  - Оролцогчдын сэтгэлгээ, хандлага;
  - Байгууллагын чадавх

Инновацийн хамгийн сайн шинж чанарууд нь юу вэ?

1

Нэг газар эсвэл нэг үүрэг гүйцэтгэгчид тохоон ерч болохооргүй олон давхаргатай, олон янзын үйл явц

2

Ашуулга нь сектор, түүний орчноос маших хамаарна.

3

Инноваци болон менежмент бол 2 ялгаатай арга юм. Манлайлал нь инновацид нөн чухал.

4

Үйл явц болохын нь хувьд инновацийг тухайн үйл явцын бүтээгдэхүүн болох инновацийн бүтээгдэхүүнтэй андуурч болохгүй.

Төгөлдөршлийн хандлагууд

Байгууллагын орчин	Энэхүү загварын үндсэн хувьсагчууд нь төгөлдөршил явагдах нөхцөл боломжийг дээд зэргээр олгох байгуулалтын "зєв" зохион байгуулалт, “зөв” соёлыг бүрдүүлэх улсын салбарын чадавхийг бий болгох асуудал болно.
Инноваци бол халдвар юм	Инновацийг ашигтай вирустай адилтган үздэг ба байгууллагуудыг төрөлхийн өөрчлөлтөд тэсвэртэйд тооцдог.
Интрапренер	Хүнд сурталт тогтолцооны дотоодод эртнээс нааш оршин байгаа хэдий ч хангалттай хэмжээнд илэрч гараагүй шинэчлэгчдийн сүлжээнд тулгуурлана.
Дасан зохицох систем	Эдгээр загварууд нь төрийн албаны шийдвэр гаргах үйл явцад оролцогч талуудын тоог нэмэгдүүлэх шинэ үзэл баримтлалд тулгуурлана.

Төгөлдөршлийг хэрэгжүүлэх

